

Sygnatura akt I C 203/13

WYROK ŁĄCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

Protokolant: Ewelina Tomoń

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2013r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **J. K.**

przeciwko **A. K.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

oraz sprawy z powództwa **J. K.**

przeciwko **G. K.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2002r. sygn. akt IC 3091/00 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w części co do świadczenia przez J. K.renty alimentacyjnej na rzecz córki A. K.w wysokości 580 zł miesięcznie za okres od dnia 21 lutego 2002r. do dnia 30 kwietnia 2009r. w łącznej kwocie głównej 49.300 zł wraz z ustawowymi odsetkami,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda J. K. kwotę 8.443 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym kwotę 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego,
4. pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2002r. sygn. akt IC 3091/00 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w części co do świadczenia przez J. K.renty alimentacyjnej na rzecz córki G. K.w wysokości 580 zł miesięcznie za okres od dnia 21 lutego 2002r. do dnia 30 kwietnia 2009r. w łącznej kwocie głównej 49.300 zł wraz z ustawowymi odsetkami,
5. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
6. zasądza od pozwanej G. K. na rzecz powoda J. K. kwotę 8.443 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym kwotę 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego,

Sygn. akt I C 203/13

UZASADNIENIE

Powód J. K.wniósł powództwo opozycyjne przeciwko A. K.o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w B.z dnia 21 lutego 2002 r., sygn. akt I C 3091/00, którego mocą rozwiązano małżeństwo J. K.i E. K.przez rozwód (...)oraz

zasądzono od J. K. na rzecz córki A. K. alimenty w kwocie po 580 zł miesięcznie, płatnych do 15 – go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia, w zakresie alimentów od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. w kwocie 50 605 zł wraz z ustawowymi odsetkami w kwocie 46 238,69 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że na wniosek A. K. wszczęto egzekucję komorniczą przeciwko J. K. w zakresie zaległych alimentów od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 31 grudnia 2012 r., odsetek ustawowych od zaległych alimentów oraz kwoty bieżących alimentów od dnia 1 lutego 2013 r. Zaznaczył, że wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2002 r., sygn. akt I C 3091/00, którym orzeczono rozwód między małżonkami K., zasądzono od niego na rzecz małoletniej wówczas A. K. alimenty w kwocie po 580 zł miesięcznie. Jednak alimenty na rzecz pozwanej w części od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. zostały uiszczone przez organy administracji publicznej Republiki Niemiec. Równocześnie organy niemieckie nabyły wierzytelność z tytułu renty alimentacyjnej, a następnie skierowały roszczenie regresowe w tej części wobec powoda, który spłacił zadłużenie wynikające ze świadczeń alimentacyjnych.

W odpowiedzi na pozew pozwana A. K. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła, że orzeczeniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 31 marca 2004 r., o sygn. akt 10 F 5828/00 zasądzono na rzecz pozwanej „dodatkowe alimenty” i to wyłącznie w części. Sąd niemiecki bowiem zaproponował złożenie w Niemczech wniosku o zmianę wyroku polskiego w zakresie alimentów, albo wniosku o dodatkowe alimenty niemieckie i podwyższenie alimentów. Zdaniem sądu niemieckiego orzeczone przez sąd polski alimenty na rzecz pozwanej były na zbyt niskim poziomie uwzględniając koszty utrzymania na terenie Niemiec. Z kolei uregulowanie przez powoda alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2002 r., sygn. akt I C 3091/00 nigdy nie nastąpiło.

Następnie powód J. K. wniósł do tut. Sądu powództwo opozycyjne przeciwko G. K., reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego E. K., o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w B. z dnia 21 lutego 2002 r., sygn. akt I C 3091/00, którego mocą rozwiązano małżeństwo J. K. i E. K. przez rozwód (...) oraz zasądzono od J. K. na rzecz córki G. K. alimenty w kwocie po 580 zł miesięcznie, płatne do 15 – go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia, w zakresie alimentów od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. w kwocie 50 605 zł wraz z ustawowymi odsetkami w kwocie 46 238,69 zł (sprawa o sygn. akt 204/13).

W uzasadnieniu wskazał, że na wniosek G. K., reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego E. K., wszczęto egzekucję komorniczą przeciwko J. K. w zakresie zaległych alimentów od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 31 grudnia 2012 r., odsetek ustawowych od zaległych alimentów oraz kwoty bieżących alimentów od dnia 1 lutego 2013 r. Zaznaczył, że wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2002 r., sygn. akt I C 3091/00, którym orzeczono rozwód między małżonkami K., zasądzono od niego na rzecz małoletniej wówczas A. K. alimenty w kwocie po 580 zł miesięcznie. Jednak alimenty na rzecz pozwanej w części od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. zostały uiszczone przez organy administracji publicznej Republiki Niemiec, które równocześnie nabyły wierzytelność z tytułu renty alimentacyjnej, a następnie skierowały roszczenie regresowe w tej części wobec powoda.

Zarządzeniem z dnia 16 maja 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I C 203/13 połączono do wspólnego rozpoznania sprawy o sygn. akt I C 203/13 i o sygn. akt I C 204/13 i prowadzono je pod sygnaturą I C 203/13.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2002 r. Sąd Okręgowy w B. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00 rozwiązał małżeństwo J. K. i E. K. przez rozwód (...), wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron G. K. ur. (...), A. K. ur. (...) i M. K. powierzył ich matce E. K., ograniczając równocześnie wykonywanie władzy rodzicielskiej przez J. K., zasądził od J. K. na rzecz córki A. K. i na rzecz córki G. K. alimenty w kwocie po 580 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich, a na rzecz M. K. w kwocie po 430 zł miesięcznie, płatne do 15 – go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami na wypadek

opóźnienia, w miejsce alimentów orzeczonych postanowieniem Sądu Rejonowego w P.z dnia 15 października 2001 r., o sygn. akt 10 F 5828/00.

(dowód: odpis wyroku z dnia 21 lutego 2002 r. Sądu Okręgowego w B. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00 k.14-15).

Od 1 sierpnia 2000 r. Urząd O.W.w B., a następnie Urząd O.M.w B.wypłacały E. K. świadczenie alimentacyjne na rzecz A. K.: początkowo w wysokości 296 marek niemieckich miesięcznie, od 1 lipca 2001 r. w wysokości 309 marek niemieckich miesięcznie, od 1 stycznia 2002 r. w wysokości 151 euro miesięcznie, zaś od 1 lipca 2003 r. do 31 marca 2005 r. w wysokości 164 euro miesięcznie oraz na rzecz G. K.: wysokości 220 marek niemieckich miesięcznie, od 1 września 2001 r. w wysokości 309 marek niemieckich miesięcznie, od 1 stycznia 2002 r. w wysokości 151 euro miesięcznie, zaś od 1 lipca 2003 r. do 31 marca 2005 r. w wysokości 164 euro miesięcznie. Jednocześnie, na podstawie § 33 ust. 3 SGB w zw. z § 1613 BGB, Urząd Landu B.nabył roszczenie wobec J. K.o alimenty uiszczane na rzecz wymienionych małoletnich.

(dowód: tłumaczenie pisma (...) O. W. w B. z dnia 11.10.2000 r. k. 19-20, tłumaczenie pisma (...) O. M. w B. z dnia 5.06.2003 r. k. 21-23, tłumaczenie pisma (...) O. W. w B. z dnia 25.05.2005 r. k. 24, rozliczenie świadczenia alimentacyjnego k. 25-30, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2013 r. od godz. 00:19:33 do godz. 00:24:00).

Wyrokiem uznającym w części roszczenie z dnia 31 marca 2004 r. Sądu Rejonowego w P. Wydziału Spraw Rodzinnych, w sprawie o sygn. akt 20 F 871/03 zasądzono od J. K. na rzecz A. K. i G. K. alimenty w wysokości po 164 euro miesięcznie na rzecz każdej z nich, nadto zaznaczono, że wyrok posiada tymczasowy tytuł wykonalności.

(dowód: wyrok uznającym w części roszczenie z dnia 31 marca 2004 r. wraz z tłumaczeniem k. 115 i k. 114).

Wyrokiem końcowym z dnia 20 października 2004 r. Sądu Rejonowego w P.Wydziału Spraw Rodzinnych, w sprawie o sygn. akt 20 F 871/03 oddalono powództwo, zaś kosztami postępowania obciążono E. K.przedstawiciela ustawowego A. K.i G. K.. W uzasadnieniu sąd stwierdził, że roszczenie o zasądzenie alimentów na rzecz małoletnich dzieci jest niedopuszczalne, gdyż w następstwie prawomocnego orzeczenia rozwodu zgodnie z § 1629 ust 3 zd. 1 BGB (Kodeks Cywilny Republiki Federalnej Niemiec) nie jest już uprawniona do występowania we własnym imieniu z przedmiotowym roszczeniem. Dodatkowo sąd zauważył, że w niniejszym przypadku dopuszczalnym było złożenie pozwu o zmianę wyroku z dnia 21 lutego 2002 r. Sądu Okręgowego w B. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00 czego jednak E. K., mimo pouczenia sądu, nie uczyniła.

(dowód: wyrok końcowym z dnia 20 października 2004 r. wraz z tłumaczeniem k. 120-122 i k. 116-119).

Następnie od kwietnia 2005 r. do stycznia 2006 r. J. K. regularnie i samodzielnie płacił E. K. kwotę 450 euro miesięcznie tytułem świadczenia alimentacyjnego na rzecz A. K., G. K. i M. K..

(dowód: kserokopie przelewów bankowych k. 32-42, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2013 r. od godz. 00:19:33 do godz. 00:24:00).

Na skutek wniosku E. K., od dnia lutego 2006 r. do 30 kwietnia 2009 r. Urząd O.S.A., a później Urząd Powiatu Z.W.wypłacały E. K. świadczenie alimentacyjne na rzecz A. K.i G. K.w wysokości po 151 euro na rzecz każdej z nich. Urząd O.S.A.oraz Urząd Powiatu Z.W.uzyskał równocześnie roszczenie wobec J. K.o alimenty uiszczane na rzecz wymienionych małoletnich (§ 33 ust. 3 SGB w zw. z § 1613 BGB). Roszczenie to J. K.spłacił .

(dowód: tłumaczenie pisma (...) Powiatu Z. W. z dnia 22.02.2006 r. k. 43-44, tłumaczenie pisma (...) Powiatu Z. W. z dnia 7.05.2007 r. k. 45-47, tłumaczenie pisma (...) Powiatu B. z dnia 12.06.2009 r. k. 48-49, pismo z dnia 5.02.2013 r. wraz z tłumaczeniem k. 51 i 52).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Z.M. W., na wniosek wierzycieli G. K.i A. K., wszczął postępowania egzekucyjne (sygn. akt KMP (...))i sygn. akt KMP (...)) o egzekucję świadczeń alimentacyjnych przeciwko dłużnikowi

J. K. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku z dnia 21 lutego 2002 r. Sądu Okręgowego w B. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00. Wierzyciele we wniosku domagali się egzekucji zaległości alimentacyjnych za okres od dnia 21 lutego 2002 r., odsetek ustawowych od zaległych alimentów oraz kwoty bieżących alimentów od dnia 1 lutego 2013 r. Jednocześnie w następstwie postanowienia Sądu Rejonowego w Z. z dnia 12 marca 2013 r. (sygn. akt R III C 68/13), którym zabezpieczono roszczenie J. K. poprzez zawieszenie egzekucji zaległych alimentów za okres od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 30 czerwca 2009 r., postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku wierzyciela G. K. obejmuje zaległości alimentacyjne w kwocie 25 520 zł, odsetki ustawowe od zaległych alimentów w kwocie 3 916,26 zł i kwotę bieżących alimentów od dnia 1 lutego 2013 r. w kwocie 580 zł oraz z wniosku wierzyciela A. K. obejmuje zaległości alimentacyjne w kwocie 25 520 zł, odsetki ustawowe od zaległych alimentów w kwocie 3 877,57 zł i kwotę bieżących alimentów od dnia 1 lutego 2013 r. w kwocie 580 zł.

(dowód: pismo Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Z. M. W. z dnia 22 marca 2013 r. k. 104, wniosek egzekucyjny z dnia 31 grudnia 2012 r. k. 107-108).

Sąd zważył, co następuje:

W myśl art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Wskazać należy, iż powództwo opozycyjne jest formą obrony merytorycznej dłużnika, która pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem. W konsekwencji powyższego musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych tj. podstawach wymienionych w punktach 1-3 przepisu art. 840 § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód oparł swoje powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na zarzucie spełnienia świadczenia. Z treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. wynika, że podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego stanowią m.in. zdarzenia powstałe po wydaniu tytułu egzekucyjnego prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania. Bez wątpliwości zdarzeniem takim jest wykonanie zobowiązania przez dłużnika, gdyż niweczy ono prawo wierzyciela do żądania wykonania zobowiązania, a równocześnie zwalnia dłużnika od obowiązków, które miał wobec wierzyciela.

Bezsporna w niniejszej sprawie była treść wyroku z dnia 21 lutego 2002 r. Sąd Okręgowy w B. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00 stanowiącego tytuł wykonawczy, w tym wysokość zadłużenia powoda oraz fakt wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko powodowi z inicjatywy pozwanej A. K. i G. K., reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego E. K.. Spór dotyczył zaś spełnienia świadczenia alimentacyjnego przez organy państwa Republiki Federalnej Niemiec, które nabyły roszczenie wobec J. K. o alimenty uiszczane na rzecz wymienionych małoletnich.

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2002 r. Sąd Okręgowy w B. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00 zasądził od J. K. na rzecz córki A. K. i na rzecz córki G. K. alimenty w kwocie po 580 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich, w miejsce alimentów orzeczonych postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 października 2001 r., o sygn. akt 10 F 5828/00. Niewątpliwie więc powód był zobowiązany do uiszczania świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletnich córek.

Jednak na podstawie pism organów niemieckich oraz przesłuchania powoda Sąd ustalił, że organy niemieckie w okresie od 1 sierpnia 2000 r. do 31 marca 2005 r. oraz od lutego 2006 r. do 30 kwietnia 2009 r. wypłycały na rzecz A. K. i G. K. świadczenie służące zabezpieczeniu alimentów przez co na podstawie przepisów § 33 ust. 3 SGB w zw. z § 1613 BGB nabyły roszczenie wobec J. K. o zwrot zapłaconej sumy. Wysokość świadczenia wypłacanego na rzecz A. K. i G. K. przewyższało przy tym rozmiar renty alimentacyjnej orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 lutego 2002 r.

Z kolei w okresie od kwietnia 2005 r. do stycznia 2006 r. J. K. samodzielnie łożył na rzecz A. K., G. K. i M. K. alimenty w łącznej wysokości 450 euro miesięcznie, przekazując pieniądze na rachunek bankowy E. K.. Powyższe Sąd ustalił w oparciu o kserokopie przelewów bankowych dokonanych transakcji oraz przesłuchania powoda.

Należy jednak zwrócić uwagę, że treść pisma Urzędu Powiatu B.z dnia 12 czerwca 2009 r. wskazuje, że świadczenie przyznane przez organy niemieckie było wypłacane do dnia 30 kwietnia 2009 r., a nie jak twierdził powód do 30 czerwca 2009 r.

Dokonując zaś analizy wyroku Sądu Rejonowego w P.z dnia 31 marca 2004 r. (sygn. akt 20 F 871/03) zwrócić należy uwagę, że wydanym w tej samej sprawie wyrokiem końcowym z dnia 20 października 2004 r. ostatecznie oddalono powództwo. Sąd podkreślił, że roszczenie o zasądzenie alimentów na rzecz małoletnich dzieci jest niedopuszczalne, gdyż w następstwie prawomocnego orzeczenia rozwodu zgodnie z § 1629 ust 3 zd. 1 BGB (Kodeks Cywilny Republiki Federalnej Niemiec) nie jest już uprawniona do występowania we własnym imieniu z przedmiotowym roszczeniem. Mając więc na względzie motyw uzasadnienia wyroku końcowego sądu niemieckiego, to zadaniem Sądu wyrok z dnia 31 marca 2004 r. miał jedynie charakter tymczasowy i upadł z chwilą wydania wyroku końcowego.

Nadto zwrócić należy uwagę, że wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 31 marca 2004 r., będący orzeczeniem sądu państwa obcego nigdy nie został uznany przez sąd polski na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, co nie pozwala na egzekwowania objętych nim roszczeń.

Reasumując, w ocenie Sądu, powód wykazał, że od dnia 21 lutego 2002 r. do dnia 30 kwietnia 2009 r. świadczenia alimentacyjne na rzecz A. K.i G. K.zostały spełnione. Żądanie pozbawienia wykonalności w powyższym zakresie tytułu wykonawczego w postaci wyrok Sądu Okręgowego w B.z dnia 21 lutego 2002 r. w sprawie o sygn. akt I C 3091/00 jest zatem, na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c w pełni uzasadnione zarówno wobec A. K., jak i G. K.. Powyższe nie dotyczyło jednak okresu od dnia 1 maja 2009 r. do dnia 30 czerwca 2009 r.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd orzekł, jak w pkt. 1, 2, 3 i 4 sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.c. zdanie drugie, zgodnie z którym Sąd może nałożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W niniejszej sprawie powód wygrał co do zasady i w przeważającej wysokości, uległa zaś pozwany jedynie w zakresie żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego co do kwoty alimentów w wysokości 1 060 zł wobec każdej z pozwanych obejmujących okres od dnia 1 maja 2009 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. Zasadnym było więc obciążenie każdej pozwanych poniesionymi przez powoda kosztami procesów obejmujących opłatę od pozwu (4 843 zł) oraz kosztów zastępstwa adwokackiego, które określono na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (3.600 zł).. Wobec tego orzeczono jak w punkcie 3 i 6 wyroku.